

Halkalar Halinde Hukuk Sosyolojisinin Kısa Hikâyesi

KASIM AKBAŞ*

Giriş

HUKUK Sosyolojisi adını taşıyan bir disiplinin ortaya çıkışı, sosyolojinin diğer alanlarında görüldüğünün aksine, sosyoloji çalışanların bu sosyal kurum alanında uzmanlaşarak kendilerine yeni bir alan açmaları şeklinde olmamıştır. Gerçi Max Weber'in *Economy and Society*'sinin ikinci cildinde "Hukuk Sosyolojisi" başlığını taşıyan bir bölüm bulunur; ancak "Ekonomi ve Hukuk" bölüm başlığının altında ve parantez içerisinde... (Weber, 1978: 641 vd.). Keza sosyolojinin diğer öncülerinde de benzer temalar bulunmakla birlikte, bunların esasen hukuki alandaki çeşitli meselelere dair metin parçaları olduğunu fark etmek güç değildir. Bir başka deyişle, bu klasik sosyolojik kuramcılar veya yazarlar bize, (büyük harfle) Hukuk Sosyolojisi olarak anılabilecek bir disiplinin sınırlarını, kavramlarını, yöntemlerini sunmanın çok uzağındadırlar.

Aksine, Hukuk Sosyolojisi, bir "hukuk alt disiplini" olarak, hukukçular tarafından oluşturulmuş bir çalışma alanıdır. Sosyolojik "olan" [veya sosyolog olarak konuşacak olursak "olgu" (bkz. Durkheim, 1994: 35 vd.)] ile hukuki "olması gereken" in [veya hukukçu olarak konuşacak olursak "norm" (bkz. Kelsen, 2006: 56)] arasındaki uçurumun genişliği düşünüldü-

* Dr., Eskişehir Okulu. E-Posta: kakbas@gmail.com